

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **A. M.**, bytom T., v dovolacom konaní právne zastúpená P., T., proti odporcovi **Ing. M. M.**, trvale bytom T., **o určenie výživného na manželku**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 10C/127/2006, o dovolaní navrhovateľky proti rozsudku zo dňa 21.12.2009 sp. zn. 23Co/320/2009, takto

r o z h o d o l

Dovolanie navrhovateľky **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 9. júna 2009 č. k. 10C/127/2006-660 uložil odporcovi povinnosť platiť na výživu navrhovateľky 10.000,-Sk mesačne od 28.11.2006 do 31.12.2008 a 331,94 € mesačne od 1.1.2009 naďalej, vždy do pätnásteho dňa v mesiaci k rukám navrhovateľky. Vo zvyšku návrh zamietol. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 28.11.2006 do 31.5.2009 vo výške 7.203,08 € odporcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 201 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 21.decembra 2009 sp. zn. 23Co/320/2009 na odvolanie navrhovateľky potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že prvostupňový súd vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom zistenia okolností podstatných pre určenie manželského výživného, tak ako to ukladá § 71 ods. 1 Zák. o rodine., teda že odporca si neplní v takom

rozsahu vyživovacia povinnosť a na návrh navrhovateľky určil jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká

Rozsudok odvolacieho súdu napadla navrhovateľka dovolaním, v ktorom namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bola jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. , keď odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, hoci podľa § 214 ods.1 písm. a/ O.s.p. malo byť nariadené. Krajský súd následne bez pojednávania len na základe vyjadrenia odporcu rozhodol vo veci samej bez toho, aby svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, preto je v tejto časti nepreskúmateľné. Ďalej namietala, že súd nevykonal ňou navrhované dôkazy, ktoré by prispeli k zvýšeniu sumy výživného.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu navrhovateľky uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne a navrhol ho ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V ustanovení § 238 ods. 4 Občiansky súdny poriadok zakotvuje zásadu, že dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine (výnimku z tejto zásady predstavujú rozsudky o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností,

o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení).

V preskúmvanej veci išlo o o vyživovaciu povinnosť medzi manželmi (§ 71 Zákona o rodine). Išlo tu teda o takú vec upravenú Zákonom o rodine, na ktorú sa nevzťahuje výnimka v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. Vychádzajúc z toho, je opodstatnený záver, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vykazuje znaky rozsudku, v prípade ktorého je procesná prípustnosť dovolania vylúčená ustanovením § 238 ods. 4 O.s.p.

V danom prípade by dovolanie žalobkyne mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nie je samo tvrdenie účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolaateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolaateľka v dovolaní namieta, že konanie je zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. K tejto procesnej vade došlo podľa jej názoru a to predovšetkým tým, že odvolací súd: na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie a rozhodol bez neho, v celom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, a preto sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Navrhovateľka podala na krajský súd odvolanie, v ktorom relevantnými spôsobom spochybnila rozhodnutie prvostupňového súdu. Krajský súd následne bez pojednávanie len na základe vyjadrenia odporcu rozhodol vo veci samej bez toho, aby svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je preto v tejto časti nepreskúmateľné.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Postup súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemôže mať za dôsledok odňatie možnosti účastníka pred súdom konať.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou navrhovateľke realizáciu jeho procesných práv.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu ústavou chránených práv (vid' napr. III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08). Vzhľadom na námietky dovolateľky bolo potrebné v dovolacom konaní vyriešiť otázku, či (prípadné) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. alebo či má za následok (len) procesnú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol stručne rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská oboch procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľky.

Podľa § 214 ods.1,2 O.s.p. (účinného od 15.10.2008) na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a) je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b) súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c) to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podmienky, za splnenia ktorých môže odvolací súd konať bez nariadenia pojednávania, musia vyplývať z obsahu spisu a charakteru prejednávanej veci. V danom prípade odvolací súd nemusel dopĺňovať, resp. opakovať dokazovanie, lebo sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením tak, ako ho ustálil súd prvého stupňa. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa predchádzalo pojednanie veci na súdnom pojednávaní (vid' zápisnice o pojednávaní z 4.10.2007, 10.4.2008, 13.5.2008, 7.4.2009, 9.6.2009) nariadenom podľa § 115 O.s.p. Vychádzajúc z povahy prejednávanej veci, obsahu spisu a dovolania (bez bližšej konkretizácie pre nariadenie odvolacieho pojednávania vyplývajúceho z § 214 ods.1 O.s.p.) zaujal dovolací súd názor, že v tomto prípade nejde ani o verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúra

Európskeho súdu pre ľudské práva netrvá na tom, aby civilné konania (občianskoprávne spory) sa mali na každom stupni prejednávať verejne, t.j. na ústnych pojednávaniach. Požiadavka verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu bola zachovaná (č.l.157 spisu).

K námietke navrhovateľky, že súdy nevykonali ňou navrhnuté dôkazy, dovolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000).

V zmysle § 132 O.s.p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, no táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – vid' § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade s § 214 ods.1,2 O.s.p. procesný postup odvolacieho súdu nebol teda založený vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania navrhovateľky. Jej mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. február 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta